

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

12 april 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitspraken van de minister-president en het Centrum voor Landbouweconomie over het driesporenmestbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de preventie en bestrijding van de maïsboorder

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisissituatie in de pluimveehouderij

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

Dinsdag 12 april 2005

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.29 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitspraken van de minister-president en het Centrum voor Landbouweconomie over het driesporen mestbeleid

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitspraken van de minister-president en het Centrum voor Landbouweconomie over het driesporen mestbeleid.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, een drietal weken geleden heeft de minister in de Gazet van Antwerpen verklaard dat de Vlaamse Regering, indien nodig, de mogelijkheid kan onderzoeken om in verband met de afbouw van de veestapel weer een opkoopregeling te organiseren. Tijdens de vorige legislatuur is driemaal een opkoopregeling van kracht geweest.

Ik citeer het bewuste interview: ‘De voorbije jaren hebben we al een sterke daling gezien van de mestdruk door een vermindering van de veestapel door die opkoopregelingen, door een aangepaste voeding van de dieren en door het oordeelkundig uitspreiden van de mest. Dus moeten we

daarmee doorgaan. Daarbij sluit ik niet uit dat er een nieuwe regeling komt voor het opkopen van vergunningen voor het houden van dieren, om op die manier de veestapel te verminderen. De vorige opkoopregelingen zijn succesvol geweest en er is vraag naar een nieuwe regeling.’

Ik heb recent de studie ‘Het driesporen-mestbeleid: evaluatie en toekomstverkenning’ van mevrouw Vervaet, de heer Lauwers, mevrouw Lenders en de heer Overloop gelezen. De auteurs zijn medewerkers van het Centrum voor Landbouweconomie, een onderdeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het onderzoek is in het kader van het MIRA-T 2004 verricht.

In deze studie, die uiteindelijk een lijvig document van ongeveer 50 pagina’s is geworden, evalueren de auteurs het gevoerde mestbeleid. Ze verkennen tevens onze toekomstmogelijkheden. Ik wil hier even wat dieper op ingaan.

Volgens hen heeft een verdere afbouw van de intensieve veeteelt niet veel zin meer. Op basis van de geldende definitie van de mestverwerkingsplicht wordt 15 miljoen kilogram stikstof aan de binnenlandse afzet onttrokken. Door het onttrekken van die mest aan de binnenlandse afzetruimte ontstaat op die markt een tekort aan dierlijke meststoffen. Hierdoor stijgt het risico op een verhoogd gebruik van kunstmest opnieuw.

Op pagina 44 en 45 staat te lezen dat de relatie tussen de mestverwerkingsplicht en de dynamiek van de veehouderij dringend moet worden verzorgd. Op pagina 36 stellen de auteurs zelfs dat we jaarlijks 4,6 miljoen kilogram stikstof meer mogen produceren. Dit is 3,3 percent van de dierlijke stikstofproductie van het referentiejaar 2003.

Matthijs

Mijnheer de minister-president, heeft deze studie uw mening over het eventueel organiseren van een nieuwe opkoopregeling veranderd of blijft u bij uw oorspronkelijk standpunt?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik zou een kleine bedenking bij de vraag om uitleg van de heer Matthijs willen plaatsen. De opkoopregeling heeft zijn nut in het verleden reeds bewezen. Vanuit landbouwkundig oogpunt zijn hieraan evenwel een aantal negatieve neveneffecten verbonden. Een opkoopregeling wordt duidelijk vanuit een milieugebonden oogpunt georganiseerd. Volgens mij moeten de benodigde middelen uit het budget voor het beleidsdomein Leefmilieu komen. We moeten de middelen die voor het beleidsdomein Landbouw zijn bestemd in de toekomst ook voor de ondersteuning van landbouwers en van landbouwbedrijven kunnen aanwenden. Ik zou graag weten wat de minister-president hiervan vindt.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, ik onderschrijf de visie van de heer Matthijs. Hij verwijst terecht naar de door hem aangehaalde studie.

Ik ontken niet dat mijn fractie zich ten aanzien van de warme sanering van de veestapel steeds sceptisch-positief heeft opgesteld. Indien we de landbouw in Vlaanderen economisch rendabel willen houden, moeten we echter voorzichtig zijn. We moeten deze problematiek vanuit een ander oogpunt bekijken. We moeten overwegen om de landbouw en de veehouderij weer de nodige expansiemogelijkheden te bieden. Indien deze expansie met een grotere mestproductie gepaard gaat, moeten we de nodige maatregelen treffen. Ik weet trouwens dat het Vlaams Parlement zich binnenkort over dergelijke oplossingen zal moeten uitspreken.

We moeten een van de pijlers die hier gedurende enkele jaren als een oplossing voor het mestprobleem zijn gehuldigd, opnieuw verlaten. We moe-

ten de landbouw en de veehouderij in Vlaanderen weer zo economisch rendabel mogelijk maken, ongeacht de problemen die dit voor andere sectoren teweegbrengt.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, ik beschouwde de vorige vragen als technisch en vanuit beleidsoogpunt neutraal, maar de laatste bemerkingen doen me de wenkbrauwen fronsen.

Als we 30 jaar geleden in de landbouwsector rekening hadden gehouden met een aantal voorspellingen en waarschuwingen in verband met de uitbouw van de intensieve veehouderij in Vlaanderen, hadden we nooit de problemen van de voorbije 10 jaar gekend die aanleiding geven tot de noodzakelijke afbouw van de intensieve veehouderij. Dat gebeurde gedeeltelijk vanuit milieuoogpunt, want landbouw en milieu zijn nu eenmaal sterk verweven, en we kunnen het ene niet zomaar laten evolueren zonder rekening te houden met het andere. We zouden bovendien ook de klassieke economische problemen, onder meer met betrekking tot de prijsvorming, niet kennen.

Ik wil waarschuwen de klok niet 30 jaar terug te draaien, want dat kan ik afleiden uit het betoog van de heer Wymeersch.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, indien moet worden gesaneerd, dan uiteraard liever de warme sanering dan de koude sanering.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, binnen afzienbare tijd komt er een uitspraak van het Europees Hof van Justitie, waardoor zich voor de varkenssector een aantal nieuwe problemen kunnen stellen.

Het is de bedoeling dat kort na de zomer minister Peeters een voorontwerp van decreet houdende aanpassing van het mestdecreet aan de Vlaamse Regering voorlegt. We zijn nu bezig met de gedachtewisseling en de verre voorbereiding van het voorontwerp, waarbij een aantal hypothesen aan bod komen die beïnvloed kunnen worden door de uitspraak van het Europees Hof van Justitie.

Leterme

Een warme sanering, de gesubsidieerde afbouw van de veestapel, blijft voor mij een mogelijke optie in een aangepast, vereenvoudigd mestdecreet. Het is een vrij eenduidige milieumaatregel, waarbij we zeker zijn dat er een blijvende verlaging is van de mestproductie.

Er is een economisch belang, maar er is ook een formidabel algemeen belang. We moeten ervoor zorgen dat we op het vlak van volksgezondheid en de zuiverheid en drinkbaarheid van het water de normen halen. We geven daarop geen millimeter toe, punt aan de lijn.

Mijnheer Matthijs, ik heb het document waarnaar u verwijst diagonaal gelezen. Ik heb ook de weerslag ervan, zoals uiteengezet tijdens een hoorzitting in de commissie Leefmilieu, samengevat doorgenomen. Het viel me op dat, lapidair uitgedrukt, werd gesteld dat er een tekort was aan mest en wordt overgestapt op kunstmeststoffen.

Het voortgangsrapport 2004 van de Mestbank geeft een vrij goed overzicht van de resultaten die werden geboekt met het driesporenbeleid in de periode 1999-2003. Wat betreft fosfaat werd het overschot teruggebracht van 35 miljoen kilogram naar 6 miljoen kilogram. Van het initiële overschot moet nog 17 percent, 6 miljoen kilogram dus, gerealiseerd worden. 36 percent van de afname werd gerealiseerd door fosforarm voeder, 21 percent door natuurlijke afbouw, 19 percent door verwerking en export en 6 percent door warme sanering. Wat betreft stikstof werd het overschot teruggebracht van 56 miljoen kilogram naar 21 miljoen kilogram. Van het initiële overschot moet nog 38 percent, 21 miljoen kilogram dus, gerealiseerd worden. 14 percent werd gerealiseerd door fosforarm voeder, 27 percent door natuurlijke afbouw, 14 percent door verwerking en export en 7 percent door warme sanering.

Uit de cijfers blijkt duidelijk dat vooral de eerste pijler, de afname van de veestapel, resultaat levert. De aanpak aan de bron leidde tot een vermindering van het fosfaatoverschot met 63 percent en van het stikstofoverschot met 48 percent. De tweede pijler, de oordeelkundige bemesting, heeft weinig bijgedragen tot de afbouw van het mestoverschot. De derde pijler droeg maar matig bij. Er zijn wellicht nog mogelijkheden onvoldoende aangewend, maar mestverwerking en export droegen in de periode 1999-2003 bij tot een verlaging

van het mestoverschot van fosfaat met 19 percent en van stikstof met 14 percent.

De bijdrage van de warme sanering bij de afbouw van het mestoverschot lijkt op het eerste gezicht niet zo spectaculair, maar we mogen niet uit het oog verliezen dat, zeker voor stikstof, het resultaat van mestverwerking slechts dubbel zo groot is als van de warme sanering. De warme sanering is dus niet zonder betekenis om het mestoverschot te beheersen en terug te dringen.

Minister Peeters is belast met de voorbereiding van een voorontwerp van decreet. Ik blijf bij mijn uitspraak dat de warme sanering niet mag worden uitgesloten als overheidsmaatregel om het mestoverschot terug te dringen.

Mevrouw Rombouts, er zijn middelen waarover de Vlaamse overheid, de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement beslissen. Ook al was er bij vorige opkoopronde een financiering via het MiNa-Fonds, als er een warme sanering komt, moeten we daarvoor middelen ter beschikking stellen. Voor mij is het dan niet zo belangrijk aan welke begroting die precies worden toegerekend; het is belangrijk dat de middelen er zijn en worden uitbetaald als de mensen aan de voorwaarden voldoen. Er moeten uiteraard voldoende middelen beschikbaar zijn om een goed, doelmatig en coherent landbouwbeleid te voeren.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister-president, ik volg uw redenering dat u wacht op de uitspraak van het Europees Hof van Justitie. De conclusies van de advocaat-generaal hadden vooral betrekking op de periode 1999-2000. Daarna is nog veel vooruitgang geboekt.

Er zijn heel wat onbekenden in de algebraïsche vergelijking. Ik denk dat u er goed aan doet de warme sanering als mogelijkheid te behouden. In het regeerakkoord staat dat de opbrengst van de heffingen moet worden aangewend om het onderzoek in het kader van de mestverwerking te stimuleren. Ik denk dat hier nog een hele weg is af te leggen. Het is een noodzakelijk te ontwikkelen poot om het probleem op te lossen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de preventie en bestrijding van de maïsboorder

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Hermans tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de preventie en bestrijding van de maïsboorder.

Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijn vraag gaat over de preventie en bestrijding van de maïsboorder. Dat is niet een of ander geperverteerd individu, maar blijkbaar een geperverteerde insectensoort die sinds begin september 2004 enkele maïsvelden in Kampenhout, Kraainem en Steenokkerzeel teistert.

De Latijnse naam is *Ostrinia nubilalis*: de maïswortelboorder. Het is een vlinderachtig insect dat behoort tot de familie van de lichtmotten. Het insect raakte waarschijnlijk via het internationale luchtverkeer in onze contreien. In de loop van de zomer legt het wijfje haar eieren in de wortels van de maïsplanten, die dienen als voedsel voor de larven. Hierdoor kan het plaaginsect tot 80 percent van de oogst vernietigen. Vooral percelen waarop minstens twee of drie jaar na elkaar maïs wordt geteeld, zijn mogelijke kanshebbers om het insect te huisvesten.

Het International Centre of Insect Physiology and Ecology (ICIPE) laat weten dat er tegen deze maïsboorder veelbelovende biologische bestrijdingsmiddelen in ontwikkeling zijn, waardoor de schade enorm kan worden beperkt.

Het ICIPE concentreert zich op insectonderzoek waar mens, dier, plant en omgeving voordeel uit kunnen halen. Een combinatie van aantrekkende en afstotende planten kan de schade van de maïsboorder aanzienlijk doen afnemen.

Een van de meest veelbelovende planten is de zil-verbladige desmodium, een vlinderbloemige plant

die de maïsboorder afstoot en de bodem verrijkt met uit de lucht gefixeerde stikstof. Het plantje houdt de bodem ook vochtiger en beschermt de grond tegen erosie. Niets dan lof dus.

Het gebruik van bioregulatoren kan ook multifunctioneel zijn. Blijkbaar onderdrukt desmodium ook *Striga*-species, onkruid dat parasiteert op de wortels van maïs. In maïsvelden met desmodium komt 40 keer minder *Striga* voor.

Een andere methode om de maïsboorder onder controle te houden, is biologische plaagbeheersing door middel van natuurlijke predatoren. In bepaalde landen komt de maïswortelboorder in onschadelijke hoeveelheden voor omdat er een heel gamma van natuurlijke vijanden aanwezig is. Op basis hiervan hebben onderzoekers van het ICIPE een kleine wesp geselecteerd die eitjes legt in de larve van de maïsboorder, waarna die sterft. Hierdoor wordt de schade aan de maïsteelt met de helft verminderd.

We kunnen ons afvragen of de invoering van een voor onze contreien vreemd insect of organisme geen nefaste ecologische gevolgen kan hebben. Uit onderzoek van het foerageergedrag van de sluipwesp blijkt dat ze alleen larven van de boordersfamilie zoekt, die verscholen zitten in de stengels van grote gewassen als maïs en grotere grassen. Er zijn geen andere insecten gevonden die hiervan schade ondervinden.

Mijnheer de minister, aangezien de landbouwers binnenkort hun activiteiten te velde zullen verhogen en de akkers zullen bezaaien, vraag ik u in hoeverre u op de hoogte bent van die problemen. Welke preventieve maatregelen kunt u nemen om de maïswortelboorder te bestrijden? Kunt u bij de landbouwers rond de grote luchthavens het verbouwen van alternatieve teelten stimuleren, om zo een soort schutkring te vormen tegen dit plaagdier? Gebeurt er in Vlaanderen uitvoerig onderzoek naar bioregulatoren en biologische bestrijdingsmiddelen? Stimuleert u dergelijk onderzoek? Zo ja, kunt u een kosten-batenanalyse voorleggen? Moeten in samenspraak met federaal minister van Volksgezondheid Demotte geen stappen worden ondernomen om de controles op de invoer van zaden, gewassen en andere teelt- of voedingsproducten te versterken teneinde organismen te weren die een nefaste invloed kunnen hebben op onze teelten, fauna en flora?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw Hermans, u stelt me een vraag over de maïswortelboorder en u verwijst daarbij naar de Latijnse naam *Ostrinia nubilalis*. Mijn adviseurs vertellen me dat dit de maïsstengelboorder is. De maïswortelboorder is de *Diabrotica virgifera*. U hebt het over vlinders, die zich vooral richten op de stengel en minder op de wortel, vanwege hun voornamelijk bovengrondse activiteiten. De wortel wordt meer bedreigd door kevers. Mevrouw Hermans, we moeten het dus eerst eens worden dat we het hier hebben over de *Diabrotica virgifera*, de kever dus.

De bestrijding van die kever valt onder de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid. Bij het FAVV werd een werkgroep *Diabrotica* opgericht en vanuit het beleidsdomein Landbouw zijn twee personen aangeduid om aan deze werkgroep deel te nemen.

Volgens onze gegevens werd de maïswortelboorder voor de eerste maal vastgesteld in Vlaanderen in augustus 2003. Het FAVV stelde onmiddellijk een streng bestrijdingsplan op. Dit blijkt afdoende te werken want het probleem lijkt na 1 jaar bestrijding enigszins onder controle. In 2004 werden in het kader van de monitoring slechts 7 kevers gevonden tegenover 69 in 2003.

Vanaf 2005 wordt inzake bestrijding resoluut gekozen voor verplichte vruchtwisseling. In de aangetaste zones mag maximaal éénmaal per 3 jaar maïs worden geteeld op hetzelfde perceel. Ervaringen uit andere EU-lidstaten leren dat vruchtwisseling de beste bestrijdingsmaatregel vormt. Ook het feit dat op 4 van de 5 aangetaste percelen in de regio Zaventem in 2004 maïs in monocultuur werd verbouwd, wijst in die richting.

Het bestrijdingsplan van het FAVV werd positief beoordeeld door de Europese instanties. Andere bestrijdingsmethoden zoals chemische bespuiting en zaaizaadontsmetting geven een onvoldoende resultaat en passen niet in de Europese regelgeving, die gericht is op de totale uitroeiing van dit schadelijk organisme.

Het instellen van een schutkring van bijvoorbeeld 5 kilometer met verbod op maïsteelt, rond de luchthaven van Zaventem, werd niet overwogen aangezien de landbouwers in deze regio reeds het volle gewicht van het huidige bestrijdingsplan torsen.

Binnen het Centrum voor Landbouwonderzoek – departement Gewasbescherming, waar heel wat kennis aanwezig is inzake biologische bestrijding, onder andere met parasiterende aaltjes, wordt momenteel geen onderzoek inzake biologische bestrijding van de maïswortelboorder overwogen. Dergelijke bestrijdingsmethoden zijn slechts relevant zodra een organisme goed is ingeburgerd en veelvuldig voorkomt. Bovendien passen ze veeleer in een gedoogbeleid waar men de aanwezigheid en schade van het organisme maximaal kan beperken, doch niet uitroeien. Voorlopig hopen we het diertje in Vlaanderen te kunnen uitroeien en zijn aanwezigheid niet te gedogen.

We moeten er ons van bewust zijn dat de maïswortelboorder blijvende aandacht zal vragen. De dreiging is groot dat in de komende jaren nieuwe kevers zullen worden binnengebracht via het weg-, water- en luchtverkeer. De maïswortelboorder is voor de maïsteelt een terrorist die steeds opnieuw en onverwacht kan opduiken. Blijvende monitoring zal noodzakelijk zijn als we nieuwe insecten tijdig willen opsporen.

Hoopvol hierbij is alleszins dat België beschikt over het dichtste monitoringnetwerk van de EU. Ofschoon de bestrijding ervan een federale bevoegdheid is, zal ik niet nalaten om de kwestie, als die weer acuut zou zijn, opnieuw bij mijn federale collega aan te kaarten, gelet op de impact die het diertje op het landbouwbedrijf heeft.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de minister-president, waarschijnlijk gaat het inderdaad over de *Diabrotica virgifera*. Ik ben verheugd dat u ernstig reageert op deze dreiging en dat de verblijfsvergunning van dat beestje van alle kanten wordt bestreden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Frans Wymeersch treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisissituatie in de pluimveehouderij

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanhoudende crisissituatie in de pluimveehouderij.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de traditie om met Pasen bij het ontbijt een zachtgekookt eitje te eten, ebt langzaam weg. Vooral de catastrofale prijzen waarmee de legkippenboeren al meer dan een jaar worden geconfronteerd, vormen een flinke tegenslag voor de sector. De lage prijzen zouden grotendeels aan een overproductie in Europa te wijten zijn. Bovendien ondervinden de Vlaamse pluimveeboeren bij de consumenten in bepaalde buurlanden nog steeds de gevolgen van de dioxinecrisis.

De prijzen die de Franse kippenboeren halen, liggen gemiddeld 30 percent boven het Vlaamse prijsniveau. In Spanje kunnen boeren die legbatterijen bij Spaanse constructeurs bestellen, subsidies van de nationale overheid ontvangen.

De Vlaamse legkippenhouders die niet aan lange termijncontracten gebonden zijn, komen in ernstige moeilijkheden. Al geruime tijd zien deze bedrijven zich verplicht hun voederproducenten om uitstel van betaling te vragen. Bovendien bevoorraden grote distributeurs, zoals warenhuisketens, zich blijkbaar liever met buitenlandse eieren.

Indien de Belgische overheid zou besluiten met betrekking tot de huisvesting van deze dieren nog strengere en bijgevolg nog duurdere normen dan in het buitenland op te leggen, ziet de toekomst van de pluimveehouderij in Vlaanderen er niet rooskleurig uit. De pluimveehouders vertegen-

woordigen nochtans 90 percent van de totale eierproductie.

Mijnheer de minister-president, op welke manier kunnen we de crisis in de sector aanpakken? Wat kan de minister van Landbouw op korte termijn doen? Hebben jongeren die in de Vlaamse pluimveesector willen investeren nog perspectieven? Zo ja, aan welke voorwaarden moeten ze dan voldoen? Kunnen we de sector garanderen dat we bij de implementatie van de Europese richtlijnen inzake het dierenwelzijn niet strenger of duurder dan de buitenlandse concurrenten te werk zullen gaan? Hoe kunnen we de consument blijvend garanderen dat hij vers, volgens de strenge Europese normen gekweekt kippenvlees en geen gezouten, geïmporteerde kippenfilets op zijn bord krijgt?

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij deze vraag om uitleg over het concurrentievermogen van onze kippenboeren. Ik wil hier evenwel toch de kaart van de diervriendelijkheid trekken. Op het vlak van het dierenwelzijn mogen we geen stappen achteruit zetten. We moeten op een of andere manier trachten een Europese afspraak tot stand te brengen die alle lidstaten dwingt om de komende richtlijnen na te leven.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer De Meyer. Ik heb zelf ook kunnen vaststellen dat de sector heel bezorgd is. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering kunnen moeilijk invloed uitoefenen op de vraag of op de concurrentiële prijzen. Wat de Europese richtlijnen betreft, mogen we echter niet proberen om weer eens de beste leerling van de klas te zijn. Ik hoop dat de minister-president oog heeft voor de vragen die de heer De Meyer hem heeft gesteld en voor de lage rentabiliteit in de pluimveesector.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, ik zal de vragen van de heer De Meyer

Leterme

en van de andere sprekers zo goed mogelijk trachten te beantwoorden. Uit mijn eigen contacten met individuele boeren en met de betrokken federaties heb ik zelf kunnen afleiden dat de sector met zorgen kampt. We kunnen de economische leefbaarheid op lange termijn van deze sector niet zonder meer garanderen. Voor de betrokken boeren zijn het zeer moeilijke tijden.

De sector kampt duidelijk met een crisis en heeft eigenlijk structurele maatregelen nodig. De prijzen zijn al langer dan een jaar catastrofaal. Blijkbaar is er niet onmiddellijk een verbetering op komst. De voornaamste oorzaak van het probleem is de Europese overproductie.

Aangezien het eigenlijk om een Europees probleem gaat, zou een Vlaamse opkoopregeling niet echt soelaas bieden. Gezien de openheid van onze eigen markt, zou een daling van de eigen productie onmiddellijk door een stijging van de import worden opgevangen. De vorig jaar georganiseerde opkoopregeling heeft heel wat belangstelling gewekt. In totaal zijn 41 dossiers ingediend en is een bedrag van 3.069.663 euro uitbetaald. Ik denk niet dat die maatregel veel soelaas heeft geboden of een grote impact op de eierprijs heeft gehad.

De Europese marktverordeningen voor eieren bieden ons slechts zeer weinig mogelijkheden. Interventie of een eventuele opslag zijn niet mogelijk. Enkel de uitvoerrestituties bieden ons de mogelijkheid om de aanbodzijde op de Europese markt enigszins te reguleren. Ik ben evenwel niet zeker dat dit het juiste denkspoor is.

Om de sector te ondersteunen, heeft België de Europese Commissie gevraagd om een verhoging van de exportrestituties op de agenda te plaatsen. Deze vraag heeft resultaten opgeleverd. Sinds 21 februari 2005 zijn restituties verhoogd. Afhankelijk van de bestemming, levert dit in de praktijk een verhoging van 3 euro tot 6 euro of van 6 euro tot 10 euro per 100 kilogram op. Zoals we hadden verwacht, heeft onze interventie de export gestimuleerd. Ten gevolge van de daling van het eeraanbod op de Europese markten is de prijs tijdens de eerste weken na de interventie lichtjes gestegen. Deze lichte stijging is ondertussen weer weggeëbd en we bevinden ons momenteel weer op het oude niveau. We kunnen ons dan ook vragen stellen bij

de opportuniteit op langere termijn van verhoogde uitvoerrestituties.

Deze ochtend hebben vertegenwoordigers van mijn administratie en van mijn kabinet contact met de Europese Commissie opgenomen. Als ik het goed heb begrepen, hebben deze gesprekken niet veel perspectieven geboden. Mevrouw Dewispelaere, kabinetsmedewerker, heeft getracht te achterhalen wat de Europese Commissie meent aan dit probleem te kunnen doen. In het verlengde van de conclusies van deze gesprekken zullen we trachten dit punt tijdens de volgende vergadering van de Europese ministers van Landbouw opnieuw naar voren te brengen. Hopelijk kunnen we dan de steun van een aantal andere lidstaten verwerven.

Er is jammer genoeg niet veel perspectief. Mijnheer De Meyer, als u vraagt of jongeren vandaag nog veel perspectieven hebben, kan ik op dit moment geen concreet beleidsantwoord geven.

In het regeerakkoord hebben we afgesproken dat we voor de economische sectoren die aan concurrentie zijn blootgesteld, uitgaan van het correct implementeren van de Europese regelgeving. We zullen niet meer eisen dan wat Europa ons oplegt, tenzij er een consensus is en een grote toegevoegde waarde op het vlak van volksgezondheid of andere domeinen. We moeten de Europese eenwording au sérieux nemen. Als Europese eisen worden gesteld, moeten die worden nageleefd, maar we moeten niet strenger zijn.

De afgelopen weken en maanden heb ik met mijn medewerkers veel energie gestoken in bijvoorbeeld de bespreking van de implementatie van de Europese richtlijn met betrekking tot de batterijen voor leghennen. Mevrouw Hermans, de letterlijke omzetting betekent al een stap vooruit op het vlak van dierenwelzijn, maar we houden voet bij stuk wat betreft de letterlijke omzetting van de richtlijn.

De federale ministerraad heeft op 18 maart een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd dat ons werd medegedeeld. We hebben ons akkoord verklaard met de tekst van het koninklijk besluit, dat een letterlijke omzetting is van de Europese richtlijn. Ik denk dat dat een belangrijk signaal is voor de sector. Het betekent onder meer dat de mensen die gewacht hebben op duidelijkheid de

Leterme

omschakeling naar de verrijkte kooien kunnen aanvangen zonder onnodige risico's te lopen.

Mijnheer De Meyer, over uw vraag over de import van vlees dat niet aan dezelfde fytosanitaire voorwaarden moet voldoen als in de Europese Unie gekweekt kippenvlees, hebben we het al gehad tijdens vorige debatten binnen en buiten het parlement. Ik hecht hier veel belang aan, en heb hierover een aantal dingen in de beleidsnota neergeschreven. Het is niet altijd onze bevoegdheid om daarover te waken, want het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen speelt een belangrijke rol.

Ik heb bij een vorige gelegenheid reeds gemeld dat we in briefwisseling hiervoor aandacht hebben gevraagd van het FAVV. Volgende week dinsdag hebben we hierover een gesprek met de heer Vanthemsche, gedelegeerd bestuurder. We zullen van gedachten wisselen over de wijze waarop we via allerlei controles kunnen vermijden dat hier vlees wordt afgezet dat niet aan dezelfde voorwaarden inzake productie en fytosanitaire kwaliteit moet voldoen als Europees vlees.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik wil u en uw medewerkers oproepen om de sector,

ook al is het maar een kleine sector, van nabij te volgen.

Ik weet dat de mogelijkheden van een Vlaamse minister van Landbouw beperkt zijn, maar op de randvoorwaarden en het voorkomen en tegengaan van concurrentie hebben we wel invloed.

Mijnheer de minister, u hebt zelf gesproken over de beslissing inzake huisvesting. Ik was aangenaam verrast dat er binnen de VLD twee verschillende scholen zijn, maar dat gebeurt in de beste huishoudens.

Het is ook onze bedoeling de Europese richtlijnen na te leven, maar als we strenger worden dan Europa verhogen we de kosten en verplaatsen we de productie, en bewijzen we vermoedelijk ook het welzijn van de dieren geen enkele dienst.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.08 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

